

NAUČNÁ STEZKA LESOPARKEM SKALKY

Dávná historie

"...Roku 1858, jenž též mezi suché léta přináležel, byla zřízena stromová školka, velký díl pastvíska Skalky v roli zdělán a stromovím posázen, což se ale v roce 1859 a 1860 tak dalece dokončilo, že jen z předu něco málo okolo 1 jitra pastvískem zůstalo, aby chudší lidé pro jejich drobný dobytek nějakou pastvu mítí mohli..." (Pamětní kniha obce)

Pod Skalkami nebo Šnelovka?

Na konci 19. století byl vysázený les upraven v park. Vysázeny okrasné stromy a keře, zbudovány pohodlné stezky a při nich dřevěné lavičky. Vše péčí okrašlovacího spolku a nákladem Občanské záložny v Olešnici. Místní odbor ústřední matice školské uspořádal 18. července 1897 slavnost na památku Bedřicha Schnella. Ten byl dle Višinky (1995) českým mecenášem, zemřelým dne 10. května toho roku, který věnoval svou poslední vůlí obnos 340 000 rakouských korun Matici školské na udržování a zakládání menšinových českých škol. Slavnosti, kterou bylo upravené místo předáno veřejnosti, se zúčastnilo na tři tisíce osob a řečnili při ní říší poslanci Heinrich a Dr. Šílený. Obecní výbor dne 1. srpna 1897 se usnesl všemi hlasy, aby místo Pod Skalkami pojmenovalo se na věčné časy Schnelovka. Jak poznamenává kronikář v souhrnné zprávě o letech 1892-1913 "Tento název se do dnešní doby neuplatnil a bude třeba pravý název pojmenování tohoto místa u mladší generace propagovat."

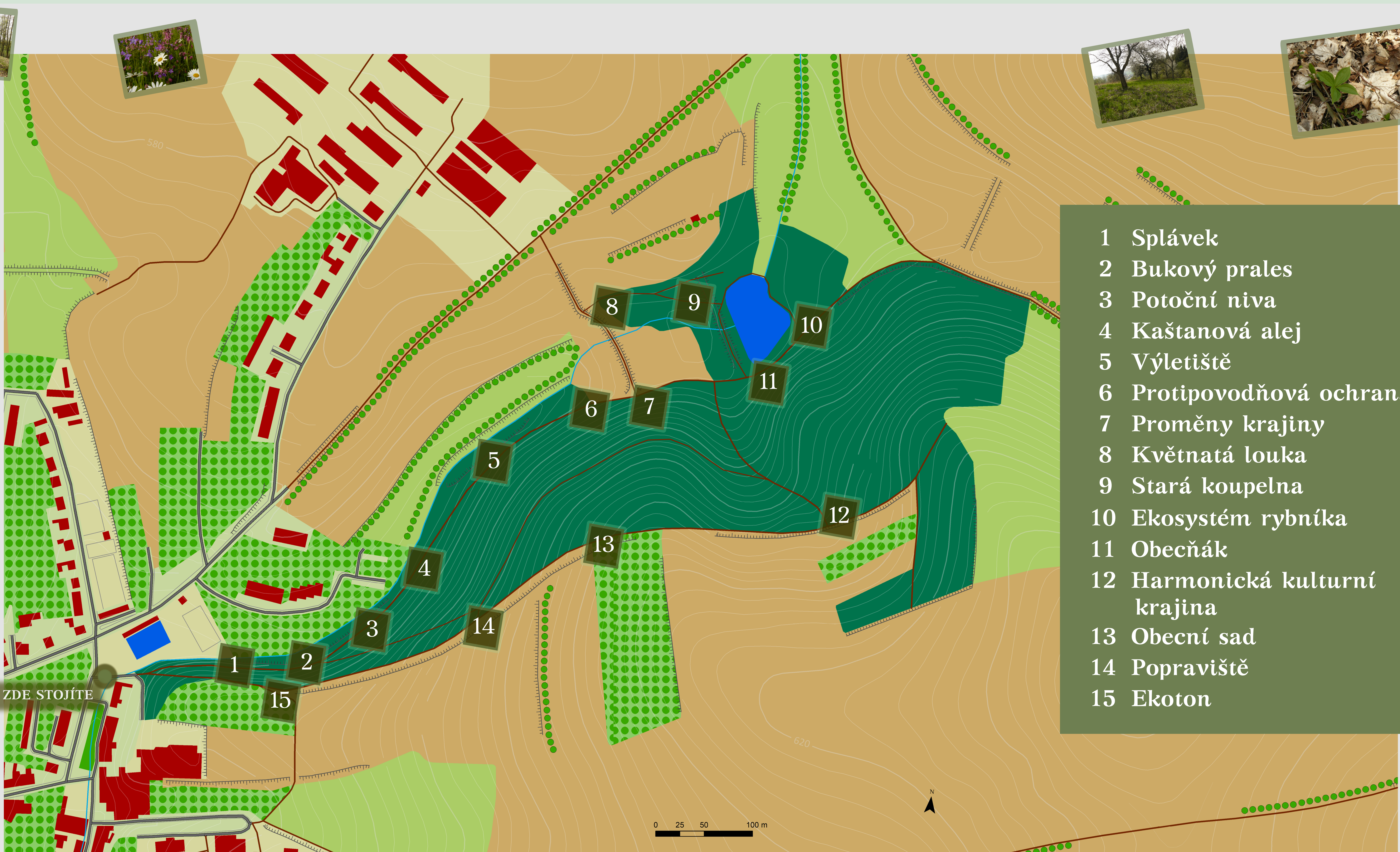
Okrašlovací spolek

Ocitujeme z obecní kroniky pasáž navazující na popis úspěšného fungování lesní školky, která vznikla v roce 1868, kdy „několik pokročilejších občanů, majících smysl pro vysazování stromů, zakročilo u obecního představy v záležitosti poskytnutí podpory na vysazování stromků a tím byl dán podnět k založení vlastní pěstitelské školky". Na nějakou dobu byla lesní školka přemístěna též pod Skalky. „...Od roku 1875 počala činnost ochabovat a tak v roce 1878 opětně jali se někteří další činnost školky povzbuzovat a sice starosta obce Puchar a obecní tajemník Vodnařík vypracovali prohlášení k založení nově zařizujícího komité a utvoření Okrašlovacího spolku se sídlem v Olešnici. Schůze byla svolána do tehdejšího hostince v domě p. Čermáka čp. 19, které se zúčastnilo 21 občanů. Na schůzi vyřčen další program prací, které si spolek předsevzal, jako: vysazovat sady, zakládati stromořadí, upravovat cesty a potoky, urovnávat jednotlivá místa v obci, apod. K utvoření tohoto spolku byl dán všeobecný souhlas a dlužno také podotknouti, že okrašlovací spolek zjednal si nemalých zásluh o rozvoj naší obce a jeho činnost jest také z největších, které kdy jaký spolek vykonával..."

Neměnné prostředí

Proměny místa, na kterém se dnes rozkládá lesopark Skalky, jsou svědectvím o tom, že člověk je tím, který krajinu ve středoevropském prostoru zásadním způsobem utváří. Zároveň však ve větší a postupně možná bohužel v menší míře respektuje danosti lokality. Podíváte-li se důkladně na vrstevnicovou mapu okolí Olešnice, nepřekvapí Vás, že lokalita nebyla nikdy příliš intenzivně ohospodařována. Přesto však jako naprostá většina katastrálního území města Olešnice byla po dlouhou dobu odlesněna.

Místní název – Skalky – čitelným způsobem informuje. Až budete hledět na více či méně nápadné výchozy skal v lesích nad Obecním rybníkem, představte si, že všude kolem Vás je převažujícím využitím krajiny pastvina. Pak bude znít vžitý název, který nenahradila ani navrhovaná Šnelovka, docela logicky.



délka trasy: 2,2 km

křovákovo zobrazení

naučná stezka vede ve své první části po červené turistické značce

- 1 Splávek
- 2 Bukový prales
- 3 Potoční niva
- 4 Kaštanová alej
- 5 Výletišťe
- 6 Protipovodňová ochrana
- 7 Proměny krajiny
- 8 Květnatá louka
- 9 Stará koupelna
- 10 Ekosystém rybníka
- 11 Obecnák
- 12 Harmonická kulturní krajina
- 13 Obecní sad
- 14 Popraviště
- 15 Ekoton

Čerstvá minulost a současnost

Na konci dvacátého století byly zajištěny významné investice do Obecního rybníku, poldru i laviček a zeleně v lesoparku v rámci Místního programu obnovy venkova. Lesopark Skalky plní coby Olešníci nejbližší souvislá plocha zeleně funkci rekreační i ekologickou. Býval zde pořádán běh Terryho Foxe, školáci zde vždy na konci roku závodí o pohár starosty. Koná se zde též jedna běžecá akce nadregionálního významu.

Memoriál P. Leopolda Benáčka

Významnou událostí odkazující svým názvem k bohaté historii olešnického Orla založeného v roce 1911 je Memoriál P. Leopolda Benáčka. Tohoto přespolního běhu, který je součástí orelské běžecké ligy, se každoročně během jednoho z květnových víkendů účastní od prvního ročníku v roce 2000 zástupci orelských jednot z celé republiky.

P. Leopold Benáček působil v olešnické farnosti od roku 1925. Kromě duchovní správy a bohaté činnosti pro Orla a další olešnické spolky byl také členem olešnického a okresního zastupitelstva. Protože říkal, co si myslel, byl katolickým knězem a měl velký vliv na místní, byl perzekuován nacistickou a zejména pak komunistickou totalitou.

Budoucnost?

Jak praví cisterciácké moudro, budoucnost v podstatě neexistuje – člověk ji tvoří. Bylo by hezké, kdyby v tradici olešnického okrašlovacího spolku nezástalo jen u aktivity vedení obce a místo bylo i nadále při respektování jeho charakteru, ale i řádu a krásy stvořeného, vytvářeno v tom nejlepší slova smyslu také zdola, z iniciativy místních.

Zdroje a podklady

VIŠINKA, Josef. Dějiny městečka Olešnice. Ing. Radim Višinka, 1995.

PŘEPIS TŘÍ RUKOPISŮ PAMĚTNÍCH KNÍH (KRONIK) MĚSTA OLEŠNICE. Pamětní kniha obce městečko Olešnice založená roku 1859. CHAS Moravská Třebová, 2004.

ARCHIVY MĚSTSKÉHO ÚŘADU A OBČANŮ MĚSTA OLEŠNICE. Olešnice na fotografiích. Od vymezení fotografie do roku 2002. [drom].

ZABAGED poskytlo Město Olešnice, jehož starosta inicioval vznik stezky.

Není-li uvedeno jinak, barevné fotografie pocházejí z archivů autorů textů.

Obrázky pod licencí Creative commons

HISGETT, Tony. Blackcap 3a [online]. 2012, [cit. 17.6.2013]. Dostupný na WWW: <http://www.flickr.com/photos/hisgett/7142151203/in/photostream/>

OPUNTIA. Cameraria ohridella [online]. 2005, [cit. 17.6.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cameraria_ohridella_IMG-218.jpg

VAREL. Kukla klněnký jrovcové [online]. 2008, [cit. 17.6.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cameraria_ohridella_Pupa_5845.JPG



Naučná stezka byla vytvořena jako součást projektu podpořeného ESF prostřednictvím OPVK. Na tvorbě obsahu se podíleli žáci olešnické základní školy. Obsah vznikl během jara 2013 v rámci kroužku ochránců přírody pod vedením Ing. Marie Plíhalové. Komentovat jednotlivá zastavení a dozvědět se více o krajině Olešnicka můžete na mikrokomunitním prostorově orientovaném webu <http://www.zmola.cz>

